

PREDGOVOR

Poslije osamostaljenja Bosne i Hercegovine iz sastava SFR Jugoslavije, Republika Srpska kao jedan od konstitutivnih entiteta je donijela tri sistematizovana krivičnopravna akta. To su bili: 1) Krivični zakonik iz 2000. godine (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 22/2000), 2) Krivični zakon iz 2003. godine (Službeni glasnik Republike Srpske, br. 49/2003, 108/2004, 37/2006, 70/2006, 73/2010, 1/2012 i 67/2013) i 3) Krivični zakonik iz 2016. godine (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 64/2017). Uz krivične zakone Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine iz 2003. godine sa nizom izmjena i dopuna Bosna i Hercegovina danas ima potpuno novo i reformisano krivično zakonodavstvo. Ono je slijedeći tradiciju iz bivše SFR Jugoslavije predstavljalo izraz ideje o podijeljenoj zakonodavnoj nadležnosti u oblasti krivičnog prava između države u cjelini i njenih entiteta (Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Brčko distrikta). Time je učinjen kapitalni zaokret u uspostavljanju i funkcionisanju moderne pravne države i vladavine prava. To je, između ostalog, uslovalo i potrebu za novim udžbenikom koji na ovaj način stavljamo na uvid čitalačkoj publici sa stanjem krivičnog zakonodavstva na dan 15. jula 2017. godine.

Ovaj je rad pisan sa namjerom da posluži studentima Fakulteta pravnih nauka Panevropskog Univerziteta "Apeiron" u Banjoj Luci kao osnovni udžbenik za izučavanje materije opšteg dijela Krivičnog prava. Toj osnovnoj namjeni prilagođeni su koncepcija, struktura, sistem i metod izlaganja. U težnji da olakšamo rad studentima u savladavanju obimnog, složenog i razuđenog gradiva za pripremanje ispita iz istoimenog predmeta, nastojali smo da na jednostavan i pristupačan način izložimo na bazi pozitivnog zakonodavstva, domaće i inostrane pravne teorije i sudske prakse osnovne pojmove i institute: krivično djelo, stadijume u izvršenju djela, oblike (forme) izvršenja krivičnog djela, krivicu, saučesništvo i sistem krivičnih sankcija shodno rješenjima iz: 1) Krivičnog zakonika Republike Srpske i 2) Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima (Službeni glasnik Republike Srpske, br. 13/2010 i 61/2013).

Pri tome smo morali u odgovarajućoj mjeri i na odgovarajućem mjestu da koristimo i: 1) Zakon o krivičnom postupku (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 53/2012) i 2) Zakon o izvršenju krivičnih sankcija (Službeni glasnik Republike Srpske, br. 12/2010, 117/2011 i 98/2013). Tekst je potkri-

jepljen brojnim teorijskim shvatanjima domaće, ali i inostrane krivično-pravne teorije, pravnim shvatanjima najznačajnijih sudova, kao i komparativnim rješenjima savremenih krivičnih zakona ili zakonika, naročito onih koji su donijeti u posljednje vrijeme čime je podignut nivo aktuelnosti, ali i ozbiljnog naučnog promišljanja.

To je uslovalo da rad po svom obimu i karakteru prevaziđe svoju osnovnu namjenu u većem dijelu. Stoga je on podoban za korišćenje, ne samo od strane studenata osnovnih akademskih studija prava, već i od strane studenata poslijediplomskih, specijalističkih ili doktorskih studija na pravnim fakultetima u Republici Srpskoj, ali i od strane drugih lica koja se u procesu školovanja ili stručnog usavršavanja, kao i u svakodnevnom praktičnom radu susreću sa materijom krivičnog prava. Tekst je inače zadržao tradicionalnu strukturu udžbeničke literature iz oblasti opšteg dijela krivičnog prava što omogućava njegovo lakše korišćenje.

Banja Luka, 15. juli 2017. godine

Autori